YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

13 päivänä heinäkuuta 2006 *

Asiassa C-221/05,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Supreme Court (Irlanti) on esittänyt 11.5.2005 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 19.5.2005, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Sam Mc Cauley Chemists (Blackpool) Ltd ja

Mark Sadja

vastaan

Pharmaceutical Society of Ireland,

Minister for Health and Children,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

Irlanti ja

Attorney General,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Rosas sekä tuomarit J. Malenovský (esittelevä tuomari), S. von Bahr, A. Borg Barthet ja A. Ó Caoimh,

julkisasiamies: C. Stix-Hackl,
kirjaaja: hallintovirkamies K. Sztranc-Slawiczek,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 16.3.2006 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Sam Mc Cauley Chemists (Blackpool) Ltd ja Sadja, edustajinaan G. Hogan, M. Hayden, SC, ja C. Maguire, BL,

– Minister for Health and Children, Irlanti ja Attorney General, asiamiehenään D. O'Hagan, avustajinaan P. Sreenan, SC, ja J. Heslin, BL, sekä solicitor E. Neary,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään H. Støvlbæk ja M. Shotter,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee farmasian tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä toimenpiteistä sijoittautumisvapauden tehokkaan käyttämisen helpottamiseksi farmasian alalla 16 päivänä syyskuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/433/ETY (EYVL L 253, s. 37) 2 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä Sam Mc Cauley Chemists (Blackpool) Ltd (jäljempänä Sam Mc Cauley Chemists) ja Mark Sadja ja toisaalta Pharmaceutical Society of Ireland, Minister for Health and Children (jäljempänä ministeri), Irlanti ja Attorney General ja joka koskee sellaisen säädöksen pätevyyttä, jolla direktiivin 85/433 2 artikla pannaan täytäntöön Irlannin oikeudessa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

3 Direktiivin 85/433 johdanto-osan seitsemännen perustelukappaleen sanamuoto on seuraava:

"Jotkut jäsenvaltiot, joissa kansallisen terveyspolitiikan tarkoituksena on muun muassa turvata tyydyttävä lääkkeiden saatavuus niiden koko alueella, rajoittavat uusien apteekkien perustamista, kun taas toiset jäsenvaltiot eivät ole antaneet tällaisia säännöksiä; tällaisissa olosuhteissa on ennenaikaista säätää, että farmasian tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen tunnustamisen tulee koskea myös proviisorintoimen harjoittamista sellaisen apteekin hoitajana, joka on ollut avoinna yleisölle vähemmän kuin kolme vuotta; komission ja neuvoston on tutkittava tätä kysymystä uudelleen tietyn ajan kuluessa."

4 Saman direktiivin 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on tunnustettava sellaiset tutkintotodistukset, todistukset ja muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat, jotka on annettu jäsenvaltioiden kansalaisille toisessa jäsenvaltiossa direktiivin 85/432/ETY 2 artiklan mukaisesti ja jotka on mainittu 4 artiklassa, siten, että kyseinen pätevyystodistus antaa jäsenvaltion alueella saman oikeuden ammattiin pääsyyn ja ammatin harjoittamiseen kuin jäsenvaltion itsensä myöntämät 4 artiklassa mainitut tutkintotodistukset, todistukset ja muut muodollista kelpoisuutta osoittavat asiakirjat.

2. Jäsenvaltioiden ei kuitenkaan tarvitse hyväksyä 1 kohdassa tarkoitettuja tutkintotodistuksia, todistuksia ja muita muodollista kelpoisuutta osoittavia asiakirjoja uusien yleisölle avoimien apteekkien perustamista varten. Tässä direktiivissä myös vähemmän kuin kolme vuotta toimineita apteekkeja pidetään uusina.

Viiden vuoden kuluttua 19 artiklan 1 kohdassa asetetun määräajan päättymisestä komissio antaa neuvostolle kertomuksen siitä, miten jäsenvaltiot ovat panneet täytäntöön edellä mainitun alakohdan, ja mahdollisuuksista laajentaa 1 kohdassa tarkoitettujen tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisen tunnustamisen vaikutuksia. Se tekee tarvittaessa aiheelliset ehdotukset."

Kansallinen lainsäädäntö

5 Irlannin perustuslain 15 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Ainoa ja yksinomainen valta säätää valtion lakeja kuuluu täten Oireachtasille [Irlannin parlamentti]; millään muulla lainsäädäntöelimellä ei ole valtaa säätää valtion lakeja."

6 Saman perustuslain 29 §:n 4 momentin 10 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Millään tämän perustuslain säännöksellä ei tehdä pätemättömäksi valtion antamia lakeja tai muita säädöksiä taikka sen toteuttamia toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen Euroopan unionin tai yhteisöjen jäsenyysvelvoitteiden vuoksi – –."

7 European Communities Act 1972 (Euroopan yhteisöihin liittyvistä asioista annettu vuoden 1972 laki) säädettiin vaikutuksen antamiseksi viimeksi mainitulle perustuslain säännökselle. Kyseisen lain 2 §:ssä säädetään yhtäältä, että "Euroopan yhteisöjä koskevat perustamissopimukset ja näiden yhteisöjen toimielimien antamat voimassa olevat ja tulevat säädökset sitovat valtiota ja ovat osa sen kansallista oikeutta mainituissa perustamissopimuksissa määrätyin edellytyksin". Toisaalta kyseisen lain 3 §:ssä Minister of Statelle annetaan oikeus "antaa asetuksia, joilla mahdollistetaan tämän lain 2 §:n vaikutusten täydellinen toteutuminen". Näihin asetuksiin voi sisältyä "säännöksiä, joilla kumotaan toinen laki tai muutetaan taikka sovelletaan toista lakia muutettuna tai muuttamattomana – –".

8 Pharmacy Act 1962:n (vuoden 1962 apteekkilaki) 2 §:ssä säädetään seuraavaa:

"1. Reseptilääkkeiden toimittamista ja valmistamista harjoittavaa liikettä saa pitää ainoastaan

(a) hyväksytty henkilö, ja mainitun hyväksytyn henkilön tai muun hyväksytyn henkilön on henkilökohtaisesti valvottava reseptilääkkeiden jakamista ja valmistamista liikkeessä.

– –

3. 'Hyväksytyllä henkilöllä' tarkoitetaan tässä pykälässä rekisteröityä proviisoria (pharmaceutical chemist) – –

3 A. Tässä pykälässä ilmaisuilla 'hyväksytty henkilö' ja 'rekisteröity proviisori' ei tarkoiteta henkilöitä, jotka on rekisteröity Pharmacy Act (Ireland) 1875:n 22 A §:n nojalla [Irlannin vuoden 1875 apteekkilaki] ja jotka toimivat reseptilääkkeiden toimittamista tai valmistusta taikka myrkyllisten aineiden myyntiä harjoittavassa liikkeessä, joka on ollut avoinna yleisölle alle kolmen vuoden ajan.

_ _"

9 Vuoden 1875 apteekkilain 22 A §:ssä säädetään sellaisten henkilöiden hyväksymisestä proviisoreiksi, joilla on tiettyä farmasian alan toimintaa koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 16 päivänä syyskuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/432/ETY (EYVL L 253, s. 34) 2 artiklan mukainen muun jäsenvaltion antama tutkintotodistus, todistus tai muu muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja.

10 Sekä vuoden 1962 apteekkilain 2 §:n 3 A momentti että vuoden 1875 apteekkilain 22 A § on pääasiassa sovellettavien säännöstensä osalta säädetty osaksi Irlannin oikeusjärjestystä European Communities (Recognition of Qualifications in Pharmacy) Regulations 1991:llä (Euroopan yhteisöihin liittyvä, tutkintojen tunnustamista apteekkialalla koskeva vuoden 1991 asetus), jonka ministeri on antanut saattaakseen direktiivin 85/433 osaksi Irlannin oikeutta. Kyseinen asetus perustuu Euroopan yhteisöihin liittyvistä asioista annetun vuoden 1972 lain 3 §:ään.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

11 Sam Mc Cauley Chemists omistaa Corkissa (Irlanti) apteekin, joka avattiin vuoden 2000 lokakuussa ja joka oli pääasian kannalta relevanttina ajankohtana ollut avoinna vähemmän kuin kolme vuotta.

12 Sadja sai proviisorin tutkintotodistuksen Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Hänet nimitettiin "hyväksytyksi henkilöksi" hoitamaan kyseistä apteekkia. Kun Pharmaceutical Society of Ireland, joka pitää rekisteriä Irlannin proviisoreista ja joka on myös proviisoreiden sääntelyviranomainen kyseisessä jäsenvaltiossa, sai tutkimusten perusteella tietää kyseisestä nimityksestä, se väitti, ettei Sadja ollut vuoden 1962 apteekkilain 2 §:n 3 A momentin säännösten kannalta kyseisessä laissa tarkoitettu hyväksytty henkilö ja ettei hänellä näin ollen ollut lupaa valvoa asianomaista apteekkia. Pharmaceutical Society of Ireland vaati, että kyseinen tilanne korjataan, koska proviisorin ammatin harjoittaminen ilman lupaa on Irlannissa rikos.

13 Sam Mc Cauley Chemists ja Sadja riitauttivat tämän tulkinnan High Courtissa, joka kuitenkin hylkäsi kanteet. Mainitut kantajat valittivat näin ollen Supreme Courtiin ja vaativat sitä toteamaan, että Irlannin valtiosääntöoikeuteen liittyvillä perusteilla vuoden 1991 asetus oli katsottava pätemättömäksi niiltä osin kuin siinä sisällytetään vuoden 1962 apteekkilakiin 2 §:n 3 A momentti.

14 Kansallisessa tuomioistuimessa ei ole riitautettu sitä, että valtio voi panna direktiivejä täytäntöön kansallisessa oikeudessa sellaisella asetuksella, jolla muutetaan laintasoisia säännöksiä, ainoastaan, jos kuuluminen Euroopan yhteisöihin tätä edellyttää. Kaikki sellaiset laintasoisiin säännöksiin kohdistuvat muutokset, jotka ylittävät direktiivin vaatimukset, voi tehdä ainoastaan Oireachtas.

15 Sam Mc Cauley Chemists ja Sadja ovat tältä osin väittäneet, että niiltä osin kuin vuoden 1991 asetuksella on tarkoitus sulkea sen soveltamisalan ulkopuolelle rekisteröidyt proviisorit, jotka työskentelevät apteekissa, joka on ollut avoinna alle kolmen vuoden ajan, valtio käyttää harkintavaltaa, joka direktiivissä 85/433 on jätetty jäsenvaltioille. Kantajat toteavat, että kun kyseistä direktiiviä tarkastellaan sen asiayhteydessä, siitä ilmenee selvästi, että kyseinen harkintavalta liittyy pelkästään kansallista oikeutta koskeviin seikkoihin.

16 Kantajien mukaan valtio on nimittäin käyttänyt Euroopan yhteisöihin liittyvistä asioista annetun vuoden 1972 lain 3 §:ssä tarjottua mahdollisuutta. Sen tarkoituksena oli panna mainittu direktiivi täytäntöön asetuksella, jolla muutettiin Oireachtasin antamaa lakia. Valtiolla ei kuitenkaan ollut oikeutta tehdä näin, koska tällaisen harkintavallan käyttö ei ollut tarpeen yhdenkään Irlannin perustuslain 29 §:n 4 momentin 10 kohdassa tarkoitetun yhteisön oikeuteen perustuvan vaatimuksen vuoksi.

17 Näin ollen sellaista yksinomaista oikeutta antaa valtion nimissä lakeja, joka Oireachtasille on annettu kyseisen perustuslain 15 §:n 2 momentin 1 kohdassa, on kantajien mukaan loukattu. Ainoastaan Oireachtasilla on toimivalta muuttaa antamaansa lakia.

18 Ministeri on sitä vastoin väittänyt, että vuoden 1991 asetus oli tarpeen perustuslain 29 §:n 4 momentin 10 kohdassa tarkoitettujen sellaisten velvoitteiden takia, joita seurasi Irlannin kuulumisesta Euroopan yhteisöihin. Se, että samalla asetuksella lakiin lisättiin 2 §:n 3 A momentti, ei ministerin mukaan merkitse valtion oman harkintavallan käyttöä. Se on osoitus sen velvollisuuden laajuudesta, joka jäsenvaltiolle asetetaan direktiivillä 85/433.

19 Kansallinen tuomioistuin katsoo, että jos oletetaan, että direktiivin täytäntöönpanotoimi merkitsisi niiltä osin kuin siinä suljetaan sen soveltamisalan ulkopuolelle tietyt proviisorit, puhtaasti kansalliseen oikeuteen liittyviin seikkoihin perustuvan harkintavallan käyttöä, kansallisen tuomioistuimen olisi katsottava, ettei vuoden 1962 apteekkilakia ollut Irlannin perustuslain 15 §:n mukaan sallittua muuttaa asetuksella. Vuoden 1991 asetus olisi tällöin pätemätön.

20 Supreme Court on tässä tilanteessa päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Asetetaanko – – direktiivin [85/433] – – 2 artiklalla

a) yhtenäinen velvollisuus, joka rajoittuu siihen, että jäsenvaltion on tunnustettava direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut pätevyystodistukset, paitsi uusien apteekkien perustamista varten, sellaisina kuin nämä apteekit 2 artiklan 2 kohdassa määritellään, vai

b) asetetaanko sillä jäsenvaltioille erillinen velvollisuus tunnustaa direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut pätevyystodistukset, mutta lisäksi annetaan jäsenvaltioille harkintavalta sen suhteen, ulotetaanko tällainen tunnustaminen henkilöihin, joilla on mainittuja muodollista pätevyyttä osoittavia asiakirjoja, uusien yleisölle avoimien apteekkien perustamisen osalta, kuten 2 artiklan 2 kohdassa on määritetty?"

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

21 Kansallinen tuomioistuin haluaa ennakkoratkaisukysymyksellään selvittää, asetetaanko direktiivin 85/433 2 artiklassa jäsenvaltioille ainoastaan velvollisuus tunnustaa tutkintotodistuksia, todistuksia ja muita muodollista kelpoisuutta osoittavia asiakirjoja (jäljempänä tutkinnot) vähintään kolme vuotta avoinna olleiden apteekkien toiminnan osalta vai annetaanko siinä niille lisäksi harkintavaltaa, joka liittyy tutkintojen tunnustamiseen uusien yleisölle avoimien apteekkien perustamisen osalta, sellaisina kuin kyseiset apteekit on määritelty mainitun direktiivin 2 artiklan 2 kohdassa.

22 EY:n perustamissopimuksen sijoittautumisvapautta koskeviin määräyksiin kuuluvassa EY 43 artiklassa kielletään rajoitukset, jotka koskevat jäsenvaltion kansalaisen vapautta sijoittautua toisen jäsenvaltion alueelle.

23 Mainittuihin määräyksiin kuuluu myös EY 47 artikla, jolla neuvosto valtuutetaan antamaan direktiivejä tutkintojen vastavuoroisesta tunnustamisesta muun muassa apteekkialan ammattien osalta.

24 Jäsenvaltion viranomaisilla on lisäksi velvollisuus tutkiessaan toisen jäsenvaltion kansalaisen hakemusta luvan saamiseksi säännellyn ammatin harjoittamiseen ottaa huomioon asianomaisen henkilön ammattipätevyys vertaamalla hänen tutkintotodistuksistaan ja merkityksellisestä ammattikokemuksestaan ilmenevää pätevyyttä siihen ammattipätevyyteen, jota kansallisessa lainsäädännössä edellytetään kyseessä olevan ammatin harjoittamiseksi, ja tämä riippumatta siitä, onko annettu asianomaisten tutkintojen vastavuoroiseen tunnustamiseen liittyvää erityisjärjestelmää koskevaa direktiiviä (ks. vastaavasti asia C-238/98, Hocsman, tuomio 14.9.2000, Kok. 2000, s. I-6623, 23 ja 31 kohta ja asia C-313/01, Morgenbesser, tuomio 13.11.2003, Kok. 2003, s. I-13467, 57 ja 58 kohta).

25 Tällaisilla direktiiveillä nimittäin pyritään, kuten EY 47 artiklan 1 kohdasta ilmenee, helpottamaan tutkintotodistusten vastavuoroista tunnustamista vahvistamalla yhteiset säännöt ja arviointiperusteet, joiden avulla kyseiset tutkintotodistukset voidaan mahdollisuuksien mukaan automaattisesti tunnustaa (asia C-31/00, Dreessen, tuomio 22.1.2002, Kok. 2002, s. I-663, 26 kohta).

26 Mainittujen direktiivien osalta on todettava, että EY 47 artiklassa myönnetään yhteisön lainsäätäjälle valta toteuttaa tarvittaessa asianomaisia tutkintoja koskeva täydellinen yhdenmukaistaminen mutta jätetään yhteisön lainsäätäjän harkintaan se,

miten tällainen tavoite olisi parhaiten saavutettavissa. Yhteisön lainsäätäjä voi näin ollen turvautua vaiheittaiseen yhdenmukaistamiseen, koska yhdenmukaistamistoimenpiteiden toteuttaminen on yleensä vaikeaa, koska ne edellyttävät, että yhteisön toimielimet laativat toisistaan poikkeavien ja monimutkaisten kansallisten säännösten perusteella yhteiset säännöt, jotka ovat perustamissopimuksessa määriteltyjen tavoitteiden mukaisia ja sellaisia, että neuvoston jäsenet ovat valmiita hyväksymään ne määräenemmistöllä tai jopa yksimielisesti (ks. vastaavasti asia C-233/94, Saksa v. parlamentti ja neuvosto, tuomio 13.5.1997, Kok. 1997, s. I-2405, 43 kohta ja asia C-166/98, Socridis, tuomio 17.6.1999, Kok. 1999, s. I-3791, 26 kohta).

27 Tässä tapauksessa direktiivin 85/433 2 artiklan 1 kohdassa asetetaan kullekin jäsenvaltiolle velvollisuus tunnustaa direktiivin 4 artiklassa tarkoitetut tutkintotodistukset, jotka on annettu jäsenvaltioiden kansalaisille toisessa jäsenvaltiossa direktiivin 85/432 2 artiklan mukaisesti, siten, että kyseisille tutkintotodistuksille annetaan kyseisen valtion alueella sama merkitys kuin sellaisille 4 artiklassa tarkoitetuille tutkintotodistuksille, jotka se itse antaa.

28 Direktiivin 85/433 2 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa todetaan kuitenkin, ettei jäsenvaltioiden tarvitse hyväksyä saman artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tutkintotodistuksia uusien yleisölle avoimien apteekkien perustamista varten ja että tällaisina apteekkeina on pidettävä myös apteekkeja, jotka ovat olleet avoimina vähemmän kuin kolme vuotta.

29 Kyseisellä säännöksellä rajoitetaan näin ollen direktiivin 85/433 2 artiklan 1 kohdassa säädetyn velvollisuuden laajuutta, ja näin tehdään kyseisen direktiivin johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa ilmaistulla perusteella, eli sen takia, että jotkin jäsenvaltiot rajoittavat kansallisen terveyspolitiikan perusteella uusien apteekkien perustamista, kun taas toiset jäsenvaltiot eivät ole antaneet tällaisia säännöksiä, ja että tällaisissa olosuhteissa on ennenaikaista säätää, että farmasian tutkintotodistusten tunnustamisen tulee koskea myös proviisorintoimen harjoittamista uuden apteekin hoitajana.

30 Samassa perustelukappaleessa todetaan lisäksi, että komission ja neuvoston on tutkittava tätä kysymystä uudelleen tietyn ajan kuluessa. Tältä osin direktiivin 85/433 2 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, että komissio on velvollinen antamaan neuvostolle kertomuksen mahdollisuuksista laajentaa 1 kohdassa tarkoitettujen tutkintotodistusten vastavuoroisen tunnustamisen vaikutuksia, ja komissio velvoitetaan siinä tekemään tarvittaessa aiheelliset ehdotukset.

31 Näistä näkökohdista seuraa, että kun yhteisön lainsäätäjä on antanut direktiivin 85/433, sen tarkoituksena on ollut farmasian tutkintotodistusten alalla ainoastaan osittainen yhdenmukaistaminen takaamalla mainittujen tutkintotodistusten tunnustamisen vähimmäiskynnys, eli se, että tunnustaminen koskee vähintään kolme vuotta avoinna olleiden apteekkien toimintaa, ja säätämällä jäsenvaltioiden mahdollisuudesta mennä mainitussa direktiivissä asetettuja vähimmäisvaatimuksia pitemmälle.

32 Kun otetaan huomioon EY 249 artiklan kolmannen kohdan sanamuoto, jäsenvaltiot ovat velvollisia saavuttamaan tämän tutkintotodistusten tunnustamisen vähimmäistason ja muun muassa säätämään siitä kansallisen oikeutensa säännöksissä ilman, että niillä olisi kyseisen tuloksen osalta harkintavaltaa. Yhteisön lainsäätäjä on nimittäin selvin ja ehdottomin sanamuodoin ja käyttäen sille perustamissopimuksessa annettua toimivaltaa päättänyt, mihin farmasian tutkintotodistuksiin sovelletaan direktiivillä 85/433 säädettyä vastavuoroista tunnustamista koskevaa järjestelmää.

33 Direktiivin 85/433 2 artiklan tarkastelusta kokonaisuutena ilmenee, että kyseisessä säännöksessä asetetaan vastavuoroista tunnustamista koskeva velvollisuus ainoastaan vähintään kolme vuotta avoinna olleiden apteekkien osalta. Mikäli jäsenvaltio noudattaa ainoastaan kyseistä tutkintotodistusten tunnustamisen vähimmäistasoa, se ei näin ollen käytä minkäänlaista direktiivin 85/433 2 artiklaan perustuvaa harkintavaltaa.

34 Esitettyyn kysymykseen on näin ollen vastattava, että direktiivin 85/433 2 artiklaa on tulkittava siten, että jäsenvaltio, joka noudattaa ainoastaan kyseisessä direktiivissä säädettyä tutkintotodistusten tunnustamisen vähimmäistasoa, ei käytä minkäänlaista kyseisessä direktiivissä annettua harkintavaltaa.

Oikeudenkäyntikulut

35 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Farmasian tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä toimenpiteistä sijoittautumisvapauden tehokkaan käyttämisen helpottamiseksi farmasian alalla 16 päivänä syyskuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/433/ETY 2 artiklaa on tulkittava siten, että jäsenvaltio, joka noudattaa ainoastaan kyseisessä direktiivissä säädettyä tutkintotodistusten tunnustamisen vähimmäistasoa, ei käytä minkäänlaista kyseisessä direktiivissä annettua harkintavaltaa.

Allekirjoitukset